

Tvirtas charakteris ir meilė Lietuvai - raktas į pripažinimą ir sėkmę

Aurelija BANIULAITIENĖ

Dainutė Petrauskienė – lietuvė, prieš 16 metų išvažiavusi su dviem mažamečiais sūnumis iš Marijampolės į Vakarų Airiją ieškoti geresnių galimybių. Šiandien ji ten tvirtai ant kojų stovinti gerbiama prestižinio kirpėjų salono savininkė. Be to, aktyvi vietos Mėjo (Mayo) lietuvių bendruomenės narė, o prieš kelerius metus dar ir entuziastinga šios bendruomenės pirmininkė, sukūrusi ne vieną vietos tautiečių pamėgtą tradiciją. Negana to, 2017 m. ji su komanda atstovavo Lietuvai Pasauliniame kirpėjų čempionate ir savo kategorijoje užėmė garbingą komandinę penktąją vietą. Už aukštus profesinius pasiekimus ir puikius rezultatus tarptautiniuose kirpėjų konkursuose bei Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje šių metų lapkričio 26 d. ji tarp kitų atstovų buvo pagerbta LR Seime.

Sunki pradžia svetimame krašte

„Jau antrą dešimtmetį gyvenu Airijoje, vakarinėje Atlanto pakrantėje, Balos (Balla) miestelyje (jo pavadinimas senąja airių kalba ir reiškia „miestelis“) šalia Balinrobo (Ballinrobe), vos 15 km iki vandenyno. Toliau tiktai Amerika, daugiau nieko nėra“, – juokauja D. Petrauskienė. Pasak jos, tai labai graži vakarinė Airijos dalis. Netoli namų auga didžiulis ąžuolynas, plyti žalios kalvos. Pradžioje iš Lietuvos išvažiavo viena, o po dviejų mėnesių parsivežė vaikučius. Sūnūs buvo dar maži – Martynas tik ketverių, Dovydas – devynerių. Atvyko anglų kalbos visiškai nemokėdami. „Dabar turbūt taip neišdrįstume, bet jaunatviškas veržlumas tada gelbėjo. O gal nusivylimas tuo, kur esu, ir kažkokios didelės viltys, kad bus geriau. Tuo labiau kad žinojau, kur važiuoju, turėjau rankose metų laiko kontraktą dirbti pagal profesiją kirpėja, nors Lietuva dar nebuvo Europos Sąjungoje“, – prisiminimais dalijasi ji. Atvažiavo 2004 m. kovo mėn., o po dviejų mėnesių mūsų šalis įstojo į ES. Apsitrynė, ypač greitai adaptavosi vaikai, nes žmonės aplinkui buvo labai draugiški ir šiltai priėmė. Visą tą laiką dirbo kažkam. Teko padirbėti trijuose

salonuose, kol užgimė ryžtas atsidaryti savąjį.

Dainutė Petrauskienė savo salone

Neišvengė ir su svetima kalba susijusių paradoksų

Atsimena, dar darbo Airijoje pradžioje ateina pas ją nuostabiai gražiais ilgais plaukais klientė vietinė airė ir prašo: „Shape it.“ („Suformuok.“). Ką tik iš Lietuvos atvykusi kirpėja sutrinka, jai pasigirdo: „Shave it.“ („Nuskusk.“) Galvoja, velniava, blondinės ilgi plaukai, turbūt blogai išgirdau, bet nesinori to parodyti. „Reikia apsimesti iki galo, kad nesu avis. Nuėjau ir pasiėmiau plaukų kirpimo mašinėlę, galvoju, kaip nors mandrai „prasisuksiu“, juk kai kas ir su skustuvais iškarpymą daro“, – pasakoja ji. Klientė, pamačiusi artėjančią kirpėją su kirpimo mašinėle rankose, staiga atsitraukia ir pradeda kažką garsiai kalbėti. „Are you sure?“ – dar kartą perklausia Dainelė. Tada visas salonas praplumpo juoktis. Pamena, tada buvo šeštadienio popietė, pilna žmonių, visi atsisukę žiūri į kirpėją užsienietę ir kvatoja. Klientė iš to padarė tikrą šou, bet kirpėja įsitikinusi, kad tai nebuvo užgaulus juokas, nes jie ne tokie žmonės. Jie greičiau pasijuoks iš savęs, o ne iš kito. Nuo to karto ši moteris jau daugelį metų yra nuolatinė Dainelės klientė. Ateina ir jos dukros. Ir net anūką dabar jau atneša apkirpti. „Patapome vos ne giminės“, – džiaugiasi lietuvė. Pradžioje, pasakoja ji, žodyną nešiojosi kaip kokia vienuolė maldaknygę. Kirpėjos prijuostė turėjo kišenėlę, tad ten ir slėpėsi mobilusis telefonas bei lietuvių–anglų susikalbėjimo žodynelis. Ypač airių tartis yra sudėtinga, todėl iš pradžių net ir paprasti žodžiai pasigirdavo kitaip.

Nuo samdomos darbuotojos iki prestižinio salono savininkės

Nuosavo salono atidarymas buvo visiškai neplanuotas. Pirmiausia Dainelė svajojo nusipirkti čia namus. Apibėgo bankus prašydama paskolos namui ir jos negavo. Jai buvo atsakyta: „Moterie, tu per mažai valandų dirbi, todėl paskolos negalime duoti.“ Tik vieno banko darbuotoja užsiminė, kad galbūt reikalai pasikeistų, jei klientė pradėtų nuosavą verslą. Po dvejų metų galėtų kreiptis. Jau dešimt metų gyveno Airijoje, tad labai norėjosi nuosavo būsto. Buvo įgrisę nuomotis – per tą laiką aštuonis namus kaip kokia perėjūnė pakeitė. Tai buvo parduodamas namas, tai šaltas, tai kainą pakėlė. Parėjusi namo papasakojo paskolos paieškos istoriją savo gyvenimo draugui Sigitui. Tuomet jam ir išsprūdo: „Tai atidarom savo

saloną.“ Ji puolė draugą kvailinti, ar žinąs, kiek pinigų reikia įrengti salonui. Bet po tokio spontaniško sprendimo jie jau pradėjo ieškoti galimybių atidaryti saloną. Nuo to momento praėjus keturioms savaitėms ji atsisakė samdomo darbo ir pradėjo dirbti jau įrengtame nuosavame salone. Atsimena, buvo daug baimių, bet namo troškimas buvo stipresnis. Didžiausias spyris ir ramstis visą šį laiką buvo Sigitas.

Su gyvenimo draugu Sigitu Zenčiumi

Šių metų birželį Dainelė atsiskyrė nuo savo ilgametės kolegės ir bendražygės grožio specialistės Viktorijos, išsikraustė į naujas, didesnes patalpas ir pasiliko galimybę plėstis. Antrame aukšte moteris numačiusi įrengti mokyklėlę – erdvę profesiniams seminarams rengti, kur galėtų pasikviesti meistrų iš kitų šalių. Ir pati, pasibaigus aktyviam darbiniam amžiui, kai pavargs kasdien kirpti plaukus, norėtų čia perduoti savo patirtį jaunesniems. Tai vėl jos gyvenimo vyro Sigitos idėja, jis sako, kad, tiek konkursų laimėjus, laikas pradėti mažiau dirbti, o daugiau galbūt kurti ar savo žiniomis dalintis su kitais. Lietuvos salonas „Bliss hair“ Kastlebare (Castlebar) dabar yra vienas iš prestižiškiausių visame mieste. „Bliss hair“ – reiškia palaimą plaukams, kadangi salone vyrauja ramybė, gamtos motyvai. Yra palikta viena originali 200 metų senumo kotedžo siena, kitą sieną šeimininkė dekoravo samanomis, parsivežtomis iš Suomijos. Aplinka sukurta kiek įmanoma natūralesnė – medis, samanos, akmenys, meditacinė muzika, masažinės kėdės. Paruošta viskas taip, kad klientui būtų lengviau atsipalaiduoti. Čia, be savininkės, darbuojasi dar dvi kirpėjos. Didelio kolektyvo Dainelė nenori, kad nepasidarytų kaip koks fabrikas, kuriame atsipalaidavimas ir palaima dingsta.

Likimo išbandymai grūdino charakterį

Ne viskas svečioje šalyje klojosi taip lengvai, kaip galėtų atrodyti iš pirmo žvilgsnio. Dainelės charakterį grūdino ne viena patirta fizinė trauma, po kurios, atrodė, žemė slysta iš po kojų, nes be sveikatos negali būti kalbos apie karjerą ir įsitvirtinimą toli nuo gimtų namų ir artimųjų. Pirmąją traumą likimas lietuvei atnešė pirmųjų Kalėdų Airijoje popietę, pragyvenus ir pradirbus čia devynis mėnesius. Šventiškai pasipuošusi, avėdama aukštakulnius Dainelė leidosi savo namų laiptais iš antro aukšto. Paslydus kojai ji nusirito žemyn ir smarkiai susitrenkė kairįjį petį, lūžo raktikaulis. Po šio nelaimingo įvykio ji septynis

mėnesius nevaldė rankos, gydytojai tvirtino, kad pažeistas rankos radialinis nervas. Prognozės buvo liūdnos, pati buvo kritusi į neviltį. „Ką aš darysiu? Juk aš kirpėja! Neturiu kitos profesijos“, – persekiojo ją baugios mintys dėl ateities. Gydytojų „nurašyta“, vis dėlto ji gavo kvietimą į fizioterapijos kursą. Ten dirbęs medikas su specialia aparatūra atliko jai nervo gyvybingumo testą. Aparatūra parodė mažą procentėlį, kad šiek tiek gyvybės toje rankoje dar rusena. Čia medikas suėmė ją, dar sunkiai suprantančią angliškai, už pečių ir pasakė: „Viskas bus gerai. Dirbsi tu ta kirpėja, bet prieš tai turi labai stengtis.“ Tuo patikėti buvo sunku, ranka neklausė. Išėjusi iš ten užkopė į netoliese esančius kalnus ir verkė verkė, kol susigriebė, kad laikas paimti vaikus iš mokyklos, o ne savęs gailėtis. Tada pradėjo daryti viską, ką tas medikas patarė. Darė kasdienę mankštą namuose, dažnai per ašaras iš skausmo. Po septynių mėnesių reikėjo patikrinti rankos būklę klinikoje. Kaip buvo nustebęs daktaras, kai Dainelė pakėlė ranką iki savo burnos, o to užtenka, kad galėtų dirbti kirpėja. Po to vizito ji grįžo į darbą, daktaras patvirtino, kad įvyko stebuklas. Kol negalėjo dirbti kirpykloje, ji buvo susiradusi darbo greito maisto virtuvėje – viena ranka, kai niekas nematė, plovė grindis. Kitu dienos laiku įsidarbino prabangiame butike pardavėja. Sunkiausia būdavo, kai reikėdavo atsiliepti telefonu, prisimena ji. Kalbos pakankamai gerai nemokančiai lietuvei tai buvo tikras iššūkis, todėl dažnai ji apsimesdavo, kad dėl blogo ryšio negirdi pašnekovo, ar tiesiog ignoruodavo skambučius. Pasak jos, reikėjo nemažai laiko, kol išmoko vietinių šnektą ir pasiekė lygį, kai kalba viešajame gyvenime nekelia jokių keblumų.

Po dvejų metų skubėdama iš darbo nepastebėjo už kampo ant šaligatvio paliktų plastikinių palečių su virvėmis. Už jų ir užkliuvo koja kaip už kilpos, ji vėl krito ir susižeidė tos pačios rankos alkūnę – patyrė atvirą lūžį. Vėl negalėjo dirbti, vėl ėmė panika, bet ji nepasidavė. Per tą sveikimo laikotarpį jos gyvenime atsirado bižuterija iš Swarovski kristalų. Jos sukurti papuošalai turėjo didelį pasisekimą ir leido išgyventi.

Vaikai ir lietuviškos tradicijos

Vyresnėlis sūnus Dovydas dabar gyvena Amsterdame, puikiai įsitvirtinęs. Dirba mėgstamą darbą miesto centre esančiame Hilton viešbutyje, turi ir savo hobį, kurį vis plačiau pritaiko. Pačiame Amsterdame jis susirado naktinį klubą, kuriame didžėjauja, kuria savo specifinę muziką. Sūnus yra labai komunikabilus, o tai greitai pastebėjo ir įvertino darbdaviai. Dvidešimtmetis jaunėlis Martynas, baigęs mokyklą, nusprendė vienerius metus padirbėti. Jis taip pat pasirinko viešbučių

sektorių - jo pareiga tinkamai parengti patalpas konferencijoms ir kitiems renginiams. Šiomet jis įstojo ir mokytis, tad rytais keliauja į pasirinktus asmeninio futbolo trenerio kursus, o nuo šešių vakaro iki vidurnakčio - į darbą.

Šeimoje jie visada bendravo tik lietuviškai. Martynui yra kiek sunkiau, nes jis niekada mokykloje nesimokė lietuvių kalbos. Kalbėti kalba, bet rašyti jam sekasi daug prasčiau. Vyresnėlis ir su rašymu susitvarko visai neblogai, nors Lietuvoje baigęs tik keturias mokyklos klases. Anot pašnekovės, jų namuose yra daug lietuviškų knygų, ypač branginami istorijos leidiniai. Sūnams patinka pavartyti albumą „Neregėta Lietuva“, parodyti jį savo draugams, kurie būna sužavėti, iš kokios gražios šalies lietuviai atvykę. Šeima visada švenčia šventes pagal lietuviškas tradicijas - Kūčias, Kalėdas, Velykas. Gal todėl jų namuose neprigija Helovynas. „Aš nešvenčiu šitų švenčių, mes ne taip užaugę, nemėgstu tų „baibokų“. Man nepriimtinas tas žaidimas - piešimas ant savęs, gąsdinimai. Nors tai pačių airių tradicija, iš airių atėjusi į pasaulį. Nuėjo į Ameriką ir amerikoniai padarė iš to biznį“, - pasakoja ji. O štai marginti margučius svogūnų lukštais mama prikalbina ir sūnus, kurie nori nenori turi bent po du margučius savo rankomis numarginti.

Pakalbinta apie lietuvių norą emigracijoje išlaikyti lietuvišką identitetą, Dainelė nėra optimistė ir sako, kad iš tiesų situacija yra liūdna: „Abu lietuviai šeimoje, bet keičia vardus, pavardes į angliškus, su vaikais šeimoje nekalba lietuviškai.“. Guodžia tik tai, kad tokių atvejų, anot pašnekovės, nėra daug. Dažniausiai tai labai jauni žmonės, kuriems trūksta sąmoningumo ir išsilavinimo. Jiems gėda vadintis Jonu ar Birute. Kai buvo referendumas dėl dvigubos pilietybės, visa Petrauskų šeimyna keliavo balsuoti. Jos berniukai labai nori išlaikyti Lietuvos pilietybę, bet pageidauja turėti ir Airijos, nes čia užaugo, baigė mokslus. Jie nori ir čia turėti tinkamą statusą. Bet paklausti, kas bus, jei Lietuvos Seimas nepriims įstatymo dėl dvigubos pilietybės, jie tvirtina neketiną prarasti lietuviško paso kad ir kaip reikėtų airiškos pilietybės.

Entuziastinga lietuvių bendruomenė puoselėja bendrą istoriją

Mėjo lietuvių bendruomenei Dainelė vadovavo 4,5 metų (iki 2014-ųjų, kol atsidarė nuosavą saloną). Per tuos metus buvo daug smagios veiklos, daug sklandaus bendradarbiavimo su buvusia pirmininke Miranda Jankauskiene. Pradžioje Miranda buvo tik klientė, bet, pastebėjusi Dainelės energiją, pasiūlė perimti pareigas ir pažadėjo būti šalia, jei reikės pagalbos. Kadangi pati nemėgsta rašyti

laiškų, jos „spaudos atstove“ pasisiūlė būti draugė ir buvusi verslo partnerė Viktorija Belavenceva. Buvo suburtas moterų klubas, bendruomenės nariai siekė lietuvių lakūno Felikso Vaitkaus vardo įamžinimo. **1935 m.** vienmotoriu lėktuvu „Lituanica II“ iš Floyd Benneto aerodromo šis lietuvių kilmės JAV lakūnas pakilo skrydžiui į Lietuvą, tačiau, sunkiomis meteorologinėmis sąlygomis perskridus Atlantą, jam teko leistis Airijoje Balinrobo rajone. Tai buvo vienas iškiliausių įvykių, ilgam sujungusių lietuvių ir airių tautas. Kaip Dainelė sako, norėjosi, kad apie tai sužinotų visi, nes Lietuvoje labiau garbinami lakūnai Darius ir Girėnas. „Šie lakūnai žuvo, o F. Vaitkus išliko gyvas – štai toks ir skirtumas“, – pasakoja D. Petrauskienė. Bendruomenės moterims labai padėjo žurnalistė Edita Mildažytė, sukūrusi dokumentinį filmą apie F. Vaitkaus skrydį, daug pagalbos sulaukta iš Lietuvos ambasados Airijoje (tuo metu ambasadore buvo Izolda Bričkovskienė). Bendruomenės pastangomis miestelyje buvo pastatytas paminklas, liudijantis apie F. Vaitkaus nusileidimą šioje vietoje.

Sąskrydyje „Mums vis dar reikia sparnų“

Kelerius metus gyvavęs festivalis „Mums vis dar reikia sparnų“ palengva miršta, nes organizatoriai negauna paramos iš Lietuvos. Parama iš Užsienio reikalų ministerijos kasmet mažėjo ir mažėjo (šiemet gauta 150 Eur). Festivalio entuziastai yra sukūrę specialų himną (žodžiai Dainutės Petrauskienės, muzika Sigitos Zenčiaus ir Raimundo Vyšniausko), jis išleistas studijoje atskira kompaktine plokštele. Vienais metais į festivalį atvažiavo Vilniaus miesto savivaldybės choras „Jauna muzika“ ir su vietos lietuviais atliko šį himną. Buvo surengę ir bėgimo maratoną su apdovanojimais. Bėgikus trasa vedė per miestelį iki F. Vaitkaus lėktuvo nusileidimo vietos. Deja, dėl finansų stokos visi šie sumanymai nyksta. Šiemet tebuvo surengtas kopimas su trispalve į Šv. Patriko kalną.

Mėjo lietuviai su trispalvėmis

Nors D. Petrauskienė jau kelerius metus nėra bendruomenės lyderė, bet vis dar organizuoja Dublino mažojo teatro spektaklius ir kalėdinį renginį savo bendruomenei. Kasmet teatre pastatoma po naują lietuvišką vaidinimą. Juose visada vaidina Dainelės širdies draugas Sigitas. Anksčiau vaidindavo ir ji pati,

tačiau darbas salone dabar apriboja jos galimybes. Šiomet lietuvių vaikus pralinksmins „Vieno raktelio istorija“.

Dublino mažojo teatro artistai

Laimė atstovauti Lietuvai pasauliniame kirpėjų čempionate

Dainelė buvo pradėjusi sekti Lietuvos kirpėjų ir grožio specialistų asociacijos (KIGSA) naujienas *Facebook'e*. Prieš kelerius metus ten buvo paskelbtas šukuosenų konkursas. D. Petrauskienė įdėjo vieną savo kurtos šukuosenos nuotrauką. Pagal lankytojų simpatijas ši nuotrauka laimėjo konkursą. Tada ne Lietuvoje kuriančią kirpėją pastebėjo šios asociacijos prezidentė Jolanta Mačiulienė, o ji pati dar įdėmiau sekė profesines naujienas iš Lietuvos.

Dainutė su savo modeliu

Pastebėjo, kad KIGSA organizuoja kvalifikacijos kėlimo kursus ir užsinorėjo pasitobulinti šukuosenų srityje. Taip atsidūrė meistro Faruko Šamuratovo (*Farrukh Shamuratov*) dviejų dienų kursuose Lietuvoje. Kursuose ji išgirdo kalbas apie 2017 m. pasaulio kirpėjų čempionatą, į kurį tuo metu buvo renkama Lietuvai atstovausianti komanda. Buvo pasiūlyta ir jai prisijungti, netgi pažadėta padėti išspręsti visus keblumus, susijusius su tuo, kad ji gyvena Airijoje. Ji sutiko. O po savaitės sulaukė kvietimo iš Airijos kirpėjų asociacijos, mat Airijoje tais metais ji buvo laimėjusi pirmąją vietą šukuosenų kategorijoje. Bet ji savo sprendimo atstovauti gimtajai šaliai jau nekeitė. Kaip ji prisimena, tas pasiryžimas kainavo daug fizinių ir dvasinių jėgų. Varginantis pasirengimas, repeticijos, bandymai, skrydžiai. Čempionate svarbiausia technika, kuri apima labai daug kriterijų. Šukuosenos sukūrimo laikas - 19 min. Dainelė dalyvavo komandinėje kategorijoje, kur trys kirpėjai vienu metu daro to paties stiliaus šukuosenas ir jų modeliai vertinami kaip vienas. Dainelės trio 2017 m. pasaulio čempionate Paryžiuje savo kategorijoje užėmė garbingą penktąją vietą. Iš viso dalyvavo apie 2000 stilistų iš 48 šalių, vertinta pagal daugiau kaip trisdešimt kategorijų. Tokia maža šalis, bet tokie dideli pasiekimai. Ir praeitais metais lietuvės laimėjo prizines vietas makiažo, šiomet - antakių srityje. Nors Lietuvos grožio specialistai stoja

pasaulinėse scenose su trispalve rankose, nesulaukia nei didesnio dėmesio, nei paramos. Bet Dainelė patikina, kad širdyje tai buvo pati geriausia emocija.

pasauliolietuvis.lt

„Pasaulio lietuviai ir Lietuva“

Mielai pasidalysime svetainėje skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

